

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки
Миколаївської обласної військової адміністрації
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Навчально-науковий гуманітарний інститут

МАТЕРІАЛИ

Національний університет
кораблебудування
імені адмірала Макарова

Навчально-науковий
гуманітарний інститут

VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО- ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

м. Миколаїв
4 квітня 2025

54025, м. Миколаїв, пр. Героїв України 9,
тел.: +38(0512)42-47-33

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН ТА
ФІЛОСОФІЇ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК:
ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ**

Матеріали VIII Всеукраїнської студентської
науково-практичної конференції

4 квітня 2025 року

МИКОЛАЇВ

2025

УДК 1: 3: 001: 8 (062.552)

А 38

Науковий редактор: Людмила Матвієнко, кандидат історичних наук, доцент

Редакційна колегія: Ірина Ворчакова, кандидат політичних наук, доцент;

Оксана Гінкевич, кандидат педагогічних наук, доцент;

Людмила Мухіна, кандидат психологічних наук, доцент;

Оксана Патлайчук, кандидат філософських наук, доцент;

Михайло Федоренко, кандидат історичних наук, доцент;

Ірина Шаповалова, кандидат філософських наук, доцент.

Затверджено Вченою радою НУК

Протокол №4 від 25.04.2025

А 38

Актуальні проблеми соціально-гуманітарних наук: перспективи та виклики: матеріали VIII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. 4 квітня 2025 року. Миколаїв : НУК ім. адм. Макарова, 2025. 721 с.

У матеріалах конференції подається комплексний аналіз актуальних проблем соціально-гуманітарних наук. Зокрема розглядаються психолого-педагогічні проблеми становлення особистості, осмислюються трансформації та перспективи сучасного соціального і політичного процесу; визначається специфіка дискурсу історії та розвитку регіональних медіа.

Матеріали конференції стануть у пригоді дослідникам соціально-гуманітарних наук, магістрантам, студентам.

УДК 1: 3: 001: 8 (062.552)

© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2025

Музика С. Є., Продан Т. Я. Вплив економічних процесів на суспільство .	238
Марунчак А. В., Шаповалова І. В. Проблеми відродження національної культури в Україні	242
Алексєєва А. Ю., Сищенко Д. О., Шаповалова І. В. Пропаганда під час війни в Україні, схеми і маніпуляції суспільною думкою в ЗМІ	247
Кудря А. В., Белосвіт Я. О., Шаповалова І. В. Феномен конформізму – чому люди йдуть за натовпом?.....	252

РОЗДІЛ III

ФІЛОСОФСЬКІ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Баришник Ю. М., Патлайчук О. В. Епоха диктатури толерантності у сучасній культурі	256
Козирко О. А., Патлайчук О. В. Межі та об'єктивність наукового пізнання у контексті штучного інтелекту та квантових обчислень	260
Джангиров М. В., Патлайчук О. В. Аналіз глобальних проблем сучасності на прикладі України та можливих шляхів їх вирішення	268
Корзняков О. С., Патлайчук О. В. Аналіз теорії поведінкової економіки як науково-дослідницької програми за методологією І. Лакатоса	272
Баришник Ю. М., Патлайчук О. В. Філософські проблеми квантової механіки	277
Куровський В. В., Патлайчук О. В. Етичні питання в процесі розвитку штучного інтелекту	280
Гунченко О. В., Патлайчук О. В. Феноменологія мистецтва: філософська інтерпретація живопису Поля Сезанна в роботах Моріса Мерло-Понті	284
Єфремова С. О., Патлайчук О. В. Філософія свободи: межі та відповідальність у сучасному світі.....	290
Куровська В. Р., Патлайчук О. В. Інновації та їхній вплив на концепцію антропоцентризму в екології	293
Січкаренко М. А., Патлайчук О. В. Час та буття: екзистенційні виміри людського досвіду	297
Гозун Є. С., Патлайчук О. В. Феноменологія цифрового досвіду: нові виміри людського сприйняття	300
Алексєєва А. Ю., Патлайчук О. В. Концепт «надлюдини» Фрідріха Ніцше у сучасному світі.....	304
Сищенко Д. О., Патлайчук О. В. Вплив концепції Ніцше про надлюдину на сучасний кінематограф на прикладі фільмів серії Джокер ...	308
Зайцев О. В., Патлайчук О. В. Поняття "ікігай" як сенсу життя: порівняння з європейськими пошуками сенсу життя	312

Форсова Д. А., Патлайчук О. В. Як побороти стрес за допомогою давньогрецької філософії.....	317
Куйбар В. В., Патлайчук О. В. Вплив штучного інтелекту на сучасну світову культуру.....	320
Біда В. М., Куриленко Т. В. Свобода як цінність	323
Чернега О. Д., Куриленко Т. В. Природа свідомості: дихотомія розуму та тіла	327
Ряжських О. В., Патлайчук О. В. Віртуальна реальність: перспективи та небезпеки.....	330
Говера Л. М., Скальська Д. М. Філософсько-естетичні засади арт-практики	333
Федорчук О. О., Глушко Т. П. Мнемонічні практики в період Середніх віків (крізь призму спадщини А. Блаженного та Ф. Аквінського)	336
Глатковська А. В., Патлайчук О. В. Постправда як інструмент російської пропаганди в TikTok	340
Шинкаренко А. А., Патлайчук О. В. Етичні проблеми науки	345
Шоп Т. В., Дем'яненко Н. М. Особливості формування суб'єкт-суб'єктних відносин у контексті інноваційної освіти	349
Мельникова О. Є., Ступак О. П. «Антропоцентричність» алгоритмічної упередженості у штучному інтелекті	353
Мельниченко О. Ю., Патлайчук О. В. Загрози, тренди та фінансові моделі сучасних Українських медіа	359
Губкін Р. А., Сонечко О. С. Соціальна реабілітація спортсменів-інвалідів в умовах воєнного стану: роль спеціалізованих центрів та спортивних ініціатив.....	363
Кісаров-Дагнер О. Л., Сонечко О. С. Цифрова культура та її вплив на соціальні взаємодії.....	367
Зайцев А. М., Сонечко О. С. Феномен культури скасування та його вплив на суспільство	371
Крилова Н. М., Куриленко Т. В. Людина в сучасному соціальному просторі: інформаційно-комунікаційний аспект	375
Дар'єв А. С., Ступак О. П. Співдія зі штучним інтелектом: етична перспектива	379
Дегтярьова О. А., Камєнсков А. О., Ступак О. П. Самостійна робота студентів ЗВО як засіб формування професійної компетентності	383
Пушкар Д. Р., Куриленко Т. В. Віртуальна реальність та її вплив на життя людини	387
Рижик В. В., Ступак О. П. Постмодернізм у сфері філософії права.....	391

Січкаренко М. А.

група 2651,

Навчально-науковий інститут автоматики і електротехніки
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Миколаїв, Україна
243029@nuos.edu.ua

Патлайчук О. В.

кандидат філософських наук, доцент
кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та філософії
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Миколаїв, Україна
oksana.patlaichuk@nuos.edu.ua

Час та буття: екзистенційні виміри людського досвіду

Стаття досліджує складну природу часу в контексті екзистенційної філософії, розкриваючи глибинні механізми суб'єктивного переживання темпоральності та її визначальний вплив на формування людської свідомості та самоідентифікації. Аналізуються філософські концепції часу видатних мислителів та розкриваються екзистенційні виміри людського буття через призму часового досвіду.

Ключові слова: час, буття, екзистенція, темпоральність, свідомість, самоідентичність, переживання.

Феномен часу є фундаментальною категорією людського існування, що виходить далеко за межі простого фізичного виміру. Філософське осмислення часу становить особливий інтерес для розуміння природи людської екзистенції, оскільки час є не просто об'єктивною послідовністю подій, а складним суб'єктивним переживанням, що формує внутрішній світ особистості.

Видатні філософи минулого та сучасності приділяли значну увагу дослідженню часу як унікального виміру людського буття. Анрі Бергсон розглядав час як безперервну тривалість (*durée*), що принципово відрізняється від механічного, фізичного часу. Мартін Гайдегер у своїй фундаментальній праці "Буття і час" розкрив темпоральність як екзистенційну структуру людського існування, де буття постає не статичним станом, а безперервним процесом становлення.

Суб'єктивне переживання часу має складну, багатшарову природу. Він не є однорідним і лінійним, а постійно трансформується залежно від емоційного стану, психологічного контексту та індивідуальних особливостей людини. У моменти глибокого емоційного переживання час може стискатися або розширюватися, втрачати свою чітку послідовність, створюючи унікальний простір внутрішнього досвіду.

Усвідомлення скінченності людського життя надає особливої екзистенційної глибини переживанню часу. Знання про неминучість смерті перетворює кожен момент на унікальну можливість самореалізації та розкриття власного потенціалу. Час стає не просто зовнішньою формою існування, а внутрішнім простором свободи, вибору та самотворення особистості.

Сучасні наукові парадигми, зокрема квантова фізика, додатково ускладнюють наше розуміння часу. Виявляється, що час не є абсолютною величиною, а залежить від системи спостереження та контексту. Це further підтверджує екзистенційну тезу про суб'єктивність часового досвіду та множинність його інтерпретацій.

Технологічний прогрес та інформаційне суспільство створюють нові виклики для переживання часу. Діджиталізація та постійне прискорення ритмів життя фрагментують часовий досвід, руйнуючи традиційні уявлення про темпоральність. Водночас це відкриває нові можливості для рефлексії, самоспостереження та усвідомленого конструювання власної часової траєкторії.

Філософське осмислення часу є не абстрактними роздумами, а практикою глибокого самопізнання та розширення меж свідомості. Кожен момент життя становить потенційну можливість народитися заново, переосмислити себе та світ, demonstrating складну діалектику буття та часу.

Список використаних джерел

1. Бергсон А. Творча еволюція / Пер. з фр. – К.: Видавництво Жупанського, 2010. – 318 с.
2. Гайдегер М. Буття і час / Пер. з нім. – Львів: Видавництво "Літопис", 2004. – 232 с.
3. Мерло-Понті М. Феноменологія сприйняття / Пер. з фр. – К.: Український центр духовної культури, 2001. – 552 с.
4. Левінас Е. Час і інший / Пер. з фр. – К.: Видавництво "Spirit and Letter", 2018. – 296 с.
5. Рікер П. Час і розповідь / Пер. з фр. – К.: Видавництво "Дух і Літера", 2010. – 368 с.

Sichkarenko M. A.
group 2651,
Educational and Scientific Institute of Automation and Electrical Engineering
Admiral Makarov National University of Shipbuilding
Mykolaiv, Ukraine
243029@nuos.edu.ua

Patlaichuk O. V.
Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor
of the Department of Social and Humanitarian Disciplines and Philosophy
Admiral Makarov National University of Shipbuilding
Mykolaiv, Ukraine
oksana.patlaichuk@nuos.edu.ua

Time and Being: Existential Dimensions of Human Experience

The article explores the complex nature of time in the context of existential philosophy, revealing the deep mechanisms of subjective experience of temporality and its decisive influence on the formation of human consciousness and self-identification. Philosophical concepts of time by prominent thinkers are analyzed, and the existential dimensions of human existence are revealed through the prism of temporal experience.

Keywords: time, being, existence, temporality, consciousness, self-identity, experience.